

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 584/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 38 T 60/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 T 60/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Domáha sa tiež vyslovenia príkazu okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur.

2. V ústavnej sťažnosti, ktorá je napísaná ručne samotným sťažovateľom, tento uviedol, že „v roku 2017“ bola na okresnom súde podaná obžaloba pre trestný čin krádeže. Odvtedy „bolo vytýčených viacero termínov na otvorenie hlavného pojednávania avšak do dnešného dňa otvorené ešte nebolo, pričom posledné sa malo konať dňa 26. septembra 2022.“. Aj toto pojednávanie bolo odročené na 29. november 2022. Sťažovateľ je presvedčený, že okresný súd „nevyužíva efektívne nástroje

tretného poriadku, využitím ktorých sa dá urýchliť konanie“. Napadnuté konanie tak trvá viac ako 5 rokov.

3. Sťažovateľ tiež uviedol, že si v napadnutom konaní s odkazom na judikatúru ústavného súdu (II. ÚS 26/1995) neuplatnil právo vyplývajúce z § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nepodal sťažnosť na priet'ahy predsedovi súdu, ale priamo sa ústavnou sťažnosťou obrátil na ústavný súd.

4. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní o svojej ústavnej sťažnosti a túto žiadosť odôvodnil tým, že jeho majetkové pomery mu nedovoľujú zvoliť si právneho zástupcu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom okresného súdu.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcim viacerým nedostatkom niektorých zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, vyhodnotiac ho za obsahovo také zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je neprípustný.

Podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak to ustanovuje zákon o ústavnom súde v § 132 ods. 2 alebo § 142 ods. 2.

Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

10. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednaní veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákolvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

11. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (II. ÚS 31/09, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 264/2022). Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákon o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri rozsudok vo veci Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.).

12. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ sám potvrdil nevyčerpanie tohto právneho prostriedku na ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

13. Vzhľadom na nevyužitie právneho prostriedku ochrany svojich práv sťažovateľom, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený, bolo potrebné ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto uznesenia).

14. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že vo veci sťažovateľa, ako to dopytom na okresnom súde zistil, bolo hlavné pojednávanie nariadené na 26. september 2022 odročené z dôvodu neprítomnosti obhajcov obžalovaných, teda aj obhajcu sťažovateľa. Na poslednom hlavnom pojednávaní 29. novembra 2022 bolo vyhlásené meritórne rozhodnutie.

15. Ústavný súd dopĺňa, že už uvedené nevyklučuje možnosť sťažovateľa opätovne sa obrátiť na ústavný súd po uplatnení (vyčerpaní) sťažnosti podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ak by sa domnieval, že ňou nedosiahol odstránenie stavu namietaného porušovania svojich práv.

III.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

16. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020).

17. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti II tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade (nepripustnosť ústavnej sťažnosti) ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Sťažovateľ síce požiadal v ústavnej sťažnosti o ustanovenie právneho zástupcu z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov, ničím však túto skutočnosť nepreukázal.

18. Keďže neboli splnené (až) dva z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovел (bod 1 výroku tohto uznesenia).

19. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu